سەبارەت بە دۆسییەی دەستووری کوردستان

پایەی دەستوور، پایەی ئاگایەکی جڤاکی و سیاسییە

هەندرێن

ستۆکهۆلم/سوێد

Handren_u@yahoo.se

دەروازەیەک:

لە بەرایپرا دەمەوێ ئەوەتان بە بە یاد بێنمەوە، لەوکاتەی کە دەسەڵاتدارانی سیاسی کوردستان هەمیشە جەغت لەسەر ئەوە دەکەنەوە _ وێڕای ئەوەش کە ئەو دوو زلحیزبە لە ئاکامی شەڕێکی برینڕێژی نێوانیاندا کوردستانیان بەسەر دوو ئیدارە دابەشکرد_، کە کورد خاوەن جۆرە ئەزموونێکی دیمۆکراتییە کە لە ناوچەکەماندا وێنەی نییە، لەوکاتەی کە دوای هەموو کۆبوونەوەکانی ئەو حیزبانە، سەرۆکەکان بە دووپاتەکردنەوەی حیکایەتێک کە ناوی "کێشەی فەنی، کات و تەکنیکی"ە هۆکاری یەکنەگرتنەوەی هەردوو ئیدارەکە بە کورد رادەگەیەنن، لەوکاتەی کە سەرۆکی "هەڵبژێردراو"ی بەناو حوکومەتی "هەرێم"ی کوردستان لە کێشەی گەندەڵی و پێشێلکاری مافی ئەو هاووڵاتیانەی کە ئەندام و لایەنگیری حیزبەکەی نین بە "لەوانەیە وەهمێک بن" یان " پروپاگەندەی ناحەزان بن"، یانیش "بەوجۆرە نەبێ کە باسدەکرێن"، ناسبکات، لەوکاتەی کە لە تێڤێی ئەو حوکمەتەی کوردیدا، دەمڕاستێکی خوێندکارانی پارتی داوا لە سەرۆکی حیزبەکەی و کوردستانیش دەکا، کە هۆکاری ئەو گەندەڵکارییە بۆ بەرپرس و کارگێڕەکانی ئیدارەی هەولێر و حیزبەکەی دەگەڕێتەوە، بۆیە دەبێ سەرۆک بەخۆی راستەوخۆ چارەسەری ئەو گەندەڵکارییانە بکات، دیارە ئەوە تەنیا سەرۆکە کە توانای بنەبڕکردنی هەیە و ئیتر لێرەوە دەزانین، کە دام و دەزگا و رێکخراوە دیمۆکراسی و مەدەنییەکانیش کە بانگەشەیان بۆ دەکرێت، تەنیا دیکۆرێکن، لە کاتەی کە سەرتاپای ماف و ئەرکەکان لەسەر بنەمای حیزبایەتی، خزمایەتی، خێلایەتی، هەڵەپاسی، هەلەکسێ؛ زارقەڵەباڵغی و مشەخۆری بڕیار دەدرێن، دواجاریش لەوکاتەی کە هەر کەسە و دێت تیۆرییەکی هەڵبزڕکاو فڕیدەداتە ناو زمانی کوردی و کەسیش بیر لە هاوێرکردنی سیاسەتوانی ساختە راستگۆ، رۆناکبیریی بە شکۆ و هەڵەپاس؛ بیرکەرەوەی رەسەن و زار قەڵەباڵغ و ... هتد ناکاتەوە، کەواتە منیش رێگا بەخۆم دەدەم گریمانەکانی خۆم سەبارەت بە بەهای دەستوور و کایەکانی ئەمدیوی ئەو دۆخە بە گەندەڵ و حیزباندنە گەمارۆدراوەی کوردستان نمایشبکەم.

هاوکاتیش کە لەم نووسینەدا خۆم بە کاروباری دەستوور سەرقاڵ دەکەم، وێڕای خۆ دوور خستنەوەشم لە روانگە قانوونییەکەی، چونکە زۆر شارەزاییم لێی نییە، لێ لەوە بە ئاگام کە ئەمڕۆ لە زمانی کوردیدا دەریچەیەک بۆ گفتوگۆکردن نەماوەتەوە. چونکە هەتا حەز بکەی، زمانی کوردی بە قسەکردن؛ بە سادەکردنەوە؛ بە مەنەلۆگ، بە داخراوی، نەک گفتوگۆکردن، نەک گرتنە بەری ئاراستەیەک لە هزرکردنی بزواو؛ نەک بەگۆهێنانی بوونی کورد و روحی خۆی، بەرگاویکراوە. بۆیە بە دیدی من ئێمە ئەمڕۆ، وەک چۆن لە بەرهەمهێنانی گوتار/دیسکۆرسێکی کوردی دەستەوەستاوین، وەک چۆن لە ناسنامەی کوردبوونی کەرکوک لەرزۆکین، وەک چۆن لە وێناندنی سنووری جوگرافیای کوردستان بێبەرین، وەک چۆن لە سەقامگیرکردنی رەوانبێژی پێناسەی ناسنامەکەمان ناکۆکین، وەک چۆن لە بە ستاندارکردنی زمان و دەسەتەواژەکانمان پرۆژەیەکمان نییە، وەک چۆن ناتوانین ماف و ئەرکەکان، لە روانگەی خێزان، خێڵ، نەریت و جیهانبینییە بەجێماوەکانەوە بۆ روانگە شارستانییە نوێباوەکان فامبکەین، وەک چۆن ناتوانین وازبێنین لەوەی کە پایەی شەرەف و کارامەیی ژن لە نێوان رانیدا نییە، بەمجۆرەش زمانی ئاخاوتنیشمان شەکەت ئاکارە. بە واتایەکی دیکە، ئەگەر بڕوامان بەوە بێت، کە زمان بە گرتنەبەری ئاراستە و رەوتێک دەتوانێ بە دەستلەملانێ لەگەڵ دەنگە جودا و هەمەرەنگی و تامە دژەکان، بلەرێتەوە، ئاوەڵا بێتەوە و چێژدار دەبێ، کەچی زمانی ئێمە قسە بۆ خۆی دەکا، نەک بۆ کەسێکی بەرانبەر، زمانی ئێمە ئەوەندەی کەسی بەرانبەر و جیاواز رەتدەکاتەوە، هێندە گفتوگۆ و بەشداری نەکات.

لێرەوە ئەگەر وێنای ژیانی کۆمەڵگای کوردی بەمجۆرە بناسێنین و ئەگەریش هێزی جولێنەری کورد؛ واتا نوێنەرە سیاسی و رۆشنبیرییەکانی لەم ئاستەدا ببینرێن، ئەوکاتە خەونبین بە دەستوورێک کە کورد بەرەو سەرەوەری ببیات، جێگەی پرسیار و گومانکردنە. لەوەدا دەخوازم بڵێم، کە ئەمڕۆ رازاندنەوەی ناوەڕۆکی دەستووری کوردستان بە خاڵ و بەندی دڵڕاکێش و پرشنگدار، بێ بوونی بونیاتێکی تۆکمە کە بە وزە و ئیرادەیەکی مەعریفی و سیاسی دەرێژراوبێت، هێندە گرنگی نابێت. وەک زۆر لە مەیلەو سیاسی و رۆناکبیرێک ئەوە دەزانن کە ئەمڕۆ زۆر لە دەستووری رژێمەکانی دونیای رۆژهەڵاتی و بگرە رۆژئاواشدا، پڕن لە دروشمی ژیاندۆست،چاکەخواز و مافخوازانە، کەچی زۆرێک لەو رژێمە ئەو بنەمایانە پێشلدەکەن. لەوەش زیاتر، زۆر بەند لە دەستووری پێشووی عێراقدا باش بوون، کەچی سەرەنجام ئەو بەندانە هەر لەسەر کاغەز مانەوە.

هەڵبەتە لێرەدا قسەکردن لەسەر پرسێکی وەک دەستوور، پرسێک نییە، وەک ئەوەی پێمان وایە، یان دەبێ پێمان وابێت، دەرشتن و پیادەکردنی، چاوەڕوانی وەڵامەکانی ئێمەیە، یان وەک ئەوەی ئێمە دەیخوازین، کە بە پێشنیازەکانی ئێمە، دەخەملێنرێت و بەرجەستەدەکرێتەوە. چونکە ئامادەبوونی دیاردەی دۆخێکی لەم جۆرە گفتوگۆیە، لە کۆمەڵگا و حیزبگەلێک رەچاودەکرێت کە خاوەن ئاگاییەکی دیمۆکراتی؛ فرەبینی؛ ئاوەڵا؛ دادپەروەر؛ بڕوادار بە ئازادی؛ جیاوازی و ... هتد بێت/بن. بە دەبڕینێکی چڕتر، ئێمەی کورد، وەک هەر کۆمەڵگایەکی تری ئەو دەڤەرە، تا سەر ئێسقان بە گشتگەرایی؛ هەژمونگەرایی؛ وشکەڕۆیی، فۆندەمێنتالی؛ بێئاگا، ناهۆشیار بە رەهەندەکانی ژیان و هزرکردن؛ چەقبەستوو بە هەستی خێزان، خێڵ و بە حیزبیکراویی، گەمارۆدراوین. بۆیە لەم جۆرە کۆمەڵگایەدا بنەمایەک بۆ ئامادەیی و بە گرنگزانینی خواستی دەستە و ئاستە جودایەکان و روانگە جیاوازەکان، ئەوەندەی لە خەیاڵاندن و وێناندن نزیکە، هێندە لە راستی نزیک نییە. چونکە لەو تەرزە کۆمەڵگایەدا بەهای گفتوگۆکردن و ئاڵوگۆڕی بۆچوونی جودا لە نێوان دەنگە جیاوەزەکانی ناو کۆمەڵگادا لە لاسایی‌کردنەوە و یاریکردن زیاتر هیچ بنەمایەکی تری نییە. ئەوەی کە لەم چەشنە کۆمەڵگایەدا ماف و رەوایەتی سەرچاوەی قسەکردن، توانست، پسپۆڕی و بڕیاردانی هەیە لەسەر ژیان و چارەنووسی کۆمەڵدا، هێز و توانای دەنگی تاکەکەسە کارامەکان نین، بەڵکوو ئەو کەسانەن کە لەسەر روانگە خێڵکیی، باوکسالارییەکان؛ واتا نەریتە باو و قەتیسماوەکاندا هەڵبژێردراون.

لێرەدا، بە رای من، وێناندنی کۆمەڵگای کوردی، وەک کۆمەڵگایەکی "مەدەنی/سێکولار"، یان وەک کۆمەڵگایەک کە "دەمڕاستە سیاسیی و کۆمەڵایەتییەکانی" لە تواناییاندا هەیە بە روانگەیەکی ئاوەڵا لەگەڵ دەنگە جیاوازەکانی تر گفتوگۆ بکات، نەک هەر لاسایی‌کردنەوەیەکی رەوا نییە، بەڵکو مەترسیداریشە. چونکە ئەو جۆرە روانینانە هەمیشە وامانلێدەکا لە واقیعی ژیانی کۆمەڵگای خۆمان دوور بکەوینەوە و دواجاریش، وەک کۆمەڵگا و دەسەڵاتە داڕاوەکانی دەڤەرەکەمان، "وەهم"، "دەمڕاستی فریودەر"، "مێشکێکی گەندەڵ" و "ئاگاییەکی ساختە" هەڵببژێرین و بکەینە رێبازێکی بە پیرۆزکراوی ژیانی کۆمەڵایەتی و سیاسیمان. لەم روانگەیەشەوە ئەگەر سەیری ئەزموونی دەوڵەت و کۆمەڵگای ئیسلامی و عارەبییەکان بکەین، بە ئاشکرا دەتوانین ئەو ئاستەنگە بخوێنینەوە. ماوەی سەدەیەکە دەسەڵاتی ئەو دەوڵەتانەی دەڤەری ئێمە بە رێگای بەڕاستیکردنی "وەهم" توانیوویانە ئەزموونێکی بەردەوام لە "دەمڕاستی فریودەر"، "مێشکێکی گەندەڵ" و "ئاگاییەکی ساختە" بەرهەمبێنن. بۆ جەغتکردنەوەش دەبێ بڵێم، کە ئەو ئەزموونە سیاسییەی کە ئێمە ئەمڕۆ خەون بە جوانکردن، بە مرۆڤایەتیکردن، شارستانیکردن و ... هتد دەبینین، لاسایی‌کارێکی سافیلکانەیی ئەو ئەزموونانەی عارەبی، فارسی و تورکییە. بە واتایەکی سوکەلانەتر، ئەو ئەزموونە سیاسییەی دەسەڵاتی کوردستانی باشووریش، وەک ئەوەی کە خۆی نمایشدەکا، یان ئەگەر وەک ئەو ئاراستەیەی کە ئێستا ملی پێوەناوە بەردەم بێت، "مەلۆتکە"، کۆرپەیەکە لە هەناوی ئەو ئەزموونانەی جیهانی ئیسلامی بەرهەمهاتووە؛ واتا کتومت لەوانە دەچێت. چونکە، وەک ئاماژەم پێکرد، روانگە، ستراتیژ و بەرنامەی ئەو تەرزە کۆمەڵگا و دەسەڵاتە سیاسییەی دەڤەرەکانی رۆژهەڵات، یان جیهانی سێیەم و کلۆڵان، لەسەر فرەبینی، ئاوەزی گۆڕاو، بنەمایە شارستانییەکان؛ واتا دابەشکردنی دەسەڵات بەسەر کەرتە جودا و دامەزراوە پیشەیی و دیمۆکراتییەکان لە دایک نەبووە و جێگیر نەکراوە، بەڵکوو لەسەر روانین و وێناندنە باو، ئیدیۆلۆگییەکی ئایینی چەقبەستوو، نەک روحی، خورافی، خێڵەکی؛ واتا بە وەهمکردنی ژیان و بە پیرۆزکردنی باوک دامەزراوە.

هەروەک ئەمڕۆ لە کۆمەڵگای ژێر دەسەڵاتی ئەو دوو ئیدارە کوردییە خۆماندا زۆر بە راشکاوی دەیبینین، کە چۆن کارگێڕێکی گەندەڵ، راستییەکی گەندەڵمان پێدەڵێت، چۆن سەرۆکی حیزب وەک کەسێکی پیرۆز و خاوەن هەموو بڕیارێک نمایشدەکرێت، چۆن کۆنە سەرۆک جاشێک لە گفتوگۆیەکانی مێدیای ئەو ئیدارانەدا، خوتبەی کوردایەتییمان بۆ دەگێڕێتەوە، چۆن رۆژنامەنووس و

نووسەرە گەندەڵەکان، کە ئەمڕۆ دەمڕاستی زمان و بەهرەی کوردین، پێشهات و قەومانە سیاسیی و کولتوورییەکانمان بۆ دەخوێننەوە، چۆن بەرپرسێک باسی دەستکەوتی ئابووریی و کۆمەڵایەتیمان، وەک ئەوەی خەڵک مێگەل بێت، بۆ دابەشدەکا، چۆن ئەو بەناو پسپۆرە رۆشنبیریی و کۆمەڵناسانە لە بۆنە سیاسییەکاندا، خەباتی دەستە جودایەکانی نەتەوەی کورد فەرامۆشدەکەن و هەموو مێژووی کوردایەتی و دەستکەوتە سیاسیەکان بە حیزبەکانی خۆیان و سەرۆکەکانیان دەبەستننەوە. مرۆی کورد ئەمڕۆ بەرانبەر شانۆیەک دانراوە، کە دەرهێنەرگەلێکی هەڵەپاس بە ئاگاییەکی ساختەی سیاسی دەریهێناوە و پێکهاتەکانی ئەو شانۆیەش پڕە لە ئەکتەری گەندەڵ، یان زۆرینەی ئەکتەرە گەندەڵەکانن، کە رۆڵی ساختەگێڕ؛ ئاخاوتنی هەڵبەستراو و جەڵەبی؛ پێکەنینی دروستکراوانە؛ گریانی سیاسی فریودەرانە؛ پەیامی بێبنەما و دیکۆرەکانی ئەو شانۆیەش بە رازانکاریەکی لاسایکراوانە؛ بە بینەرگەلێکی شاگەشکەی گەندەڵ و چەپڵەلێدەرانێکی مێگەلێندراو بۆ ئێمە نمایشدەکردرێت. لێرەدا ئەوەی نەیەوێ یان نەتوانێت رۆڵیکی هاوچەشنی ئەو رۆڵگێڕانە ببینێت، یانیش نەبێتە یەکێک لەو بە مێگەلاندنە، ئەگەر هەموو تەمەنیشی لە خەبات تەرخانکردبێت، وەک کوردێکی خائین و خوێن تاڵ یان سەرلێشێواو سەیردەکرێت و مافی هاووڵاتیبوونی لە شوێنەکەی خۆی لێدەسێنرێتەوە.

ئەگەر ئەمڕۆ کۆمەڵگای کوردی ئەوە ئاستی ئاگایی بێت و ئەوەش دەمڕاستی سیاسیی بێت، ئاخر قسەکردن لە هەڵبژاردن و پێشنیازکردن بۆ دەستووری کوردستان، بێجگە لە کوتانەوەی ئاسنی سارد، چ مانایەکی هەیە؟ وەک من بڕوام وایە، ئەو کاتە بەشداریکردن گرنگی دەبێت، کە تۆ کۆمڵگایەکی بە ئاگا و بنەمایەکی سەرەتاییت هەبێت بۆ مافی ململانێ و هاڤڕکێی سیاسی، هەروا روانگەیەکی شارستانیانەت هەبێ بۆ مافی هاووڵاتیبوونی تاک و گروهە جیاوازەکانی کۆمەڵگای کوردستان. بەڵام وێڕای ئەمانەش، دەکرێ سەرنجەکانی من لەسەر ئەو دەستوورە رەچاوکراوەدا، لەم سەنجانەدا چڕبکرێنەوە:

پێشنیازەکان بۆ دەستووری کوردستان

کەواتە ئەوەی کە لە رووی "شوناسی" حوکمی کوردستان گرنگە لە دەستووری کوردستاندا سەقامگیر بکرێت، فیدرالی و پەرلەمانییە. لەوێدا مەبەستم ئەوەیە، کە بەر لە هەموو شتێک دەبێت دەسەڵات دابەشبکرێت، نەک بە سێنتەر بکرێت. دابەشکردنی دەسەڵات بەسەر دەڤەر و ئیدارەکان رێگەخۆشکەرە بۆ بەشداریکردنی فرەدەنگەکان. بونیاتی کۆمەڵگای کوردی، کە خێزان، خێڵ و حیزبگەرایی بەسەریدا زاڵە، رێگەخۆشکەرە بۆ بە ناوەندکردنی دەسەڵاتێکی گشتگیرانە، بۆیە دابەشکردنی دەسەڵات بەسەر دەسەڵاتە بچووکەکان، دەبێتە لەمپەرێک بۆ رێگەگرتن لەو گشتگەرایی و تاکڕەوییە. بەمجۆرە رەنگە بەو شێوازە فرەییە لە داهاتوودا هێزە جیاوەزەکانیش لە حوکمکردندا بەشدار بن.

لەسەر ئەو بنەمایە دابەشکراوەدا، بە پێی پێکهاتەی کۆمەڵگای کوردستان، نابێ تاکە ئایینێک بکرێتە سەرچاوەیەک لە بڕیاردانی ژیانی کورد، بەڵکوو فرەئایینی. هاوکاتیش پێویستە بە جەغتکردنەوە بڕیار لەسەر ئەوە بدرێت، کە ئایین لە بەڕێوەبردنی دەوڵەت و کۆمەڵگا دەست بەکار نەبێت، بەڵکوو دەبێت وەک مافێکی تاکەکەسی سەیربکرێت. هاوکاتیش بە مەرجەی کە کوردستان پێکهاتەیەکە لە لە فرەئایینی و رەگەزی؛ واتا کورد، ئاشوری، کلدانی و تورکمانی، بۆیە نابێت ئیسلام لەسەر ئایینەکانی تر بسەپێنرێت و بە باڵادەستر بناسرێت. هاوکاتیش مافە کولتووری نەتەوایەتییەکانیان.

ئەوکاتەی کە روانگە نوێباوەکان دەبنە بنەماڕێژی دەستوور، ئەکاتە دەبێت رێکخراوە دێمۆکراتییەکان دوور لە هەڵاواردن و قۆرخکردنیان لە لایەن حیزبەکانەوە، رۆڵێ خۆیان بگێڕن. لەو سیستەمەشدا دەبێت دام و دەزگا و دامەزراوە مەدەنیەکان لە بڕیارداندا سەروەر بن. بۆیە نابێت روانگە ئیدیلۆگی/حیزبی و رەگەزی و ئایینیەکان بکرێنە پێوانە بۆ دامەزراندن و هەڵسوڕاندنی ئەو دام و دەزگا و دامەزراوە مەدەنییانە، بەڵکوو بنەمای پسپۆڕی و کارامەیی و فرەبینی بکرێنە پێوەر. رێکخراوی خوێندکار ، لاوان، ژنان، نووسەران و سەندیکا و... هتد، وەک ئەوەی هەیە دەبێ نەمێنن. چونکە ئەو رێکخراونە هەموویان هی خودی حیزبەکانن، نەک چین و توێژە جودایەکانی ناو کۆمەڵگای کوردستان.

لە هەمووشیان گرنگتر فرەدەنگی، جیاوازی بیرکردنەوە دەبێ وەک دیاردەیەکی بەرهەمهێنەر و وزەبەخش و سوودمەند سەیر بکرێت، نەک وەک دیاردەیەکی مەترسیدار و بەدگومانی.

له پاڵ ئەمەشدا نابێ روانگە ئایینی و نەریتە قەتیسماوەکانی کۆمەڵگای خێڵەکی بکرێنە بنەمای پایە و پێناسەی ژن. ئەگەر ئەو دەستوورە بیەوێ هەڵگری بنەمایەکی نوێباو بێت، دەبێت هەموو بوارێک بۆ رەفتارکردنی ئازادییەکانی ژن فەراهەمبکات، لەوانە رەتکردنەوەی ئەو بنەما کۆنانەی کە پێناسەی ژنایەتی و پیاوەتی دەکەن؛ واتا نەهێشتنی جیاوازەی ماف لە نێوان پیاو و ژندا. بۆ نموونە، بە بە زۆر بە شوودان، ژن بەژنی، بە شوودانی کچ لە خوار تەمەنی هەژدە ساڵ، کوشتنی کچ لەسەر پەردە و ئاشقکردن و ... هتد، بکرێنە سزایەکی قانوونی. هەروا دەبێت کاری لەشفرۆشی بکرێتە بەرپرسیاریەکی قانوونی.

سەبارەت بە مافی مرۆڤەوە، دەبێ مرۆڤ وەک تاکێکی سەربەخۆ سەیر خاوەن ماف بێت، نەک وەک بەشێک لە خێزان، خێڵ و حیزب.
هاوکاتیش وەک لە کۆمەڵگایە نوێباوەکان جێگیر کراوە، بە رەچاوکردنی سروشتی کوردستان، کارکردن لە 8 سەعات تێپەڕ نەکات. وێڕای ئەمەش، دەبێ کار بە گوێرەی توانا بە کەسەکان رەوا ببینرێت. هەرەوەک هەموو هەموو کەس وەک چۆن خاوەن مافە بەمجۆرەش بەرپرسیارە لە ئەرکەکان.

بەڵام لەمەڕ یاسای "90ی ئیسلاح زارعی" ئەو یاسایە دوای کۆتایی حەفتایەکان باوی نەماوە. ئەوەی کە ئەمڕۆ پێویستە لەو دەستوورە چاوەڕوانکراوەدا دەخوازرێت، دانانی قانوونێکە بۆ ئەو توێژە مشخۆرەی کە لە رێگای دەسەڵاتی حیزبییەوە بۆتە گەورەترین خاوەن مولک و سەروت و سامانێکی بێ ئاژمارد. ئەمڕۆ ئەو دیاردەیە لە خاوەنداریەتە کە بە نەناوی کەرتی تایبەتی و ئازادەوە ناسدەکرێن، جێگەی ئاغا و سەرەک خێڵەکانی پێشوویان گرتۆتەوە. بەڵام ئەوەی کە گرنگە دەبێت بەندێکی تایبەت لەو دەستوورەدا بۆ کێشەی کشتوکاڵ و زەوی دابەشکردن جێگیر بکرێت. لە پاڵ ئەمەشدا چارەیەکی رەوای قانوونیانە بۆ ئاوەدانکردنەوە و گەڕانەوەی زەوی زار بۆ گوندنشینە راگوێزراوەکان بکرێتە بەشێک لەو دەستوورەدا.

دواجاریش سەبارەت بە پرسی کەرکوک و دەڤەرە بە عارەبیکراوەکان، لەو دەستوورەدا دەبێت کەرکوک وەک کێشەیەکی سیاسی و قانوونی لەو دەستوورەدا جێگر بکرێت. هاوکاتیش تەواوی ئەو شار و دەڤەرە بە عارەبیکراوەکاندا لەو دەستوورەدا وەک بەشێکی دانەبڕاو لە کوردستاندا پێناسە بکرێن.

2005.1130